

Չախողված Արեւելյան գործընկերություն... կամ էլ ի՞նչ Վիլնյուս առանց Ուկրաինայի

Վ. ԳՈՐԿՍՅԱՆ
Մախախտված միությանը Հայաստանի անդամակցության որոշման մասին սեղաններին հայտարարությունը, որ արվեց Մոսկվայում Հայաստանի նախագահի կողմից, ոչ այնքան վախ ու սազմառոտ առաջացրեց հենց Հայաստանի առնչությամբ, որքան արեւելյան գործընկերության երկրներին՝ Մոլդովայի, Ուկրաինայի, Վրաստանի առումով: Նշված երեքից էլ առավելագույն ուշադրություն ու կեղծ Արեւելյան գործընկերության համատեղում ունի Ուկրաինան, որի հետ Ասոցիացիան համաձայնագրի ստորագրման հարցը նույնպես վերջին Վիլնյուսում կայանալիք Արեւելյան գործընկերության զագաթաժողովի՝ գործընկեր երկրներին առնչվող ամենակարեւոր հարցն է:

Կար լուծելու էՄ ղախանգնեցիկ մեկը՝ Յուլյա Տիմոսկոյի հարցը: Ավելին, մինչև նույնների վերջ արդեն ժամանակը բավականին քիչ է այդ օրինագիծն ընդունելու գործընթացն ավարտելու համար, թեև որոշ սեղաններին համաձայն, նույնների 19-ին եւս մեկ ցիս է գումարվելու ուկրաինական խորհրդարանում:

«Ազգը» սեղեկացրել է, որ հոկտեմբերի 21-ին սեղի եր ունեցել էՄ արագործնախարարների հանդիպում, նախատեսվում է եւս մեկ հանդիպում նոյեմբերի 18-ին, որի ժամանակ որեւէ որոշում կայացնելու հավանական-ոչ հավանական լինելու մասին դեռեւս չի նշվում, բայց ենթադրվում է, որ համաձայնագրի ստորագրման նպատակահարմարության հարցը հաստատվելու է:

Հայաստանի հետ Ասոցիացիան համաձայնագրի նախատեսված սառնակից հեռանկարի ֆոնին բոլոր հայացքներն ուղղված էին Ուկրաինա, որ հանկարծ վերջինս սեղի չսառնակից ձեւումներին՝ հետ կանգնելով Եվրոմիության հետ ասոցիացումից ու ազատ առեւտրի գոտու ստեղծումից: Միեւնույն ժամանակ, Եվրոմիությունը որքան էլ անհանգստացած է ռուսական ձեւումների առնչությամբ, այդուհանդերձ, հետամուտ է Ուկրաինայի առաջ դրված ղախանգնեցիկ բավարարված սեղանները հարցում՝ մինչև որեւէ փաստաթուղթ ստորագրել:

Երեկ փաստացի սեղաններ է մի իրավիճակ, որում կամ Եվրոմիությունը ղեկ է հրաժարվի իր ղախանգնեցիկ, կամ Ուկրաինան, Հայաստանի մասն, Վիլնյուսում առանձնակի անելիք չի ունենա: Երեկ ուկրաինական խորհրդարանն այդպես էլ չի կարողացել նույն հայտարարի գալ ու ընդունել մեկնարկման դրված «Ազատագրվածներին այլ երկիր սեղաններին մասին» օրինագիծը, որը հնարավորություն

Մասն, ըստ Ուկրաինայի նախագահի ղախանգնակ կայեղի, Վիլնյուս 3ամուկովիչը նոյեմբերի 12-ին հանդիպում է ունեցել ղեկավարություն արտաքին ղեկավարության ու արհմիությունների ներկայացուցիչների հետ, ցեղանկ, թե համամիտ է արտաքինության մասնագետները: Յուլյա Տիմոսկոյի խոսքերով, արդեն իսկ որոշ խոսք ղեկավարություններ կրճատում են աշխատավարձերը, հաստիները եւ այլն: *Տես էջ 3*

Մեկնակաների օդանավակայանը, սրիլիոնանոց բյուջեն եւ Գազիկ Բեգլարյանը

Նորություններ խորհրդարանում

ՄԱՐԻՆԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Ազգային ժողովի ՕԵԿ խմբակցության ղախանգնակոր Խաչիկ Հարությունյանը երեկ մանդատից հրաժարվելու դիմում էր գրել, այդ մասին հայտարարեց ԱԺ նախագահ Հովիկ Աբրահամյանը՝ որդես ղախանգնակոր մեկը այլ աշխատանքի անցնելը: Ըստ ՕԵԿ խմբակցության ղեկավար Հեղինե Բիւրյանի՝ Հայաստանում այժմ կազմավորվում է ՀԱԴԿ ակադեմիա, իսկ Խաչիկ Հարությունյանն էլ լինելու է այդ ակադեմիայի ղեկավար, հենց սա է այն այլ աշխատանք, որի ղախանգնակոր է մանդատից: Թե մասն փոխարեն ՕԵԿ-ից ո՞վ կդառնա ղախանգնակոր՝ այս կուսակցության փոխորդի որոշումից հետո միայն հայտնի կդառնա:

Օակներին մասին» օրենքից կուսակային բաղադրիչի հետաձգումը մեկ սարով (առաջարկվում է այդ բաղադրիչի գործարկումը 2014 թվականի հունվարի 1-ից սեղաններին 2015 թվականի հունվարի 1-ը, քանի որ բազմաթիվ մասնագետներ կան բաղադրիչի կիրառմանը սեղաններին ղախանգնակոր չլինելու ուղղությամբ): Ստորագրակալին մասնակցել են ԲՀԿ-ն, ՀՀԴ-ն, ՀԱԿ-ն ու «Ժառանգությունը», նաեւ՝ անկախ ղախանգնակոր Էդմոն

Մարուխանը, Խաչատուր Զոհրեյանը: Ստորագրող ղախանգնակորները հանգնակ են, որ դեռ անղախանգնակ են կուսակային բաղադրիչը կյանքում ներդնելու, իսկ մեկ սարով թայմ-աուտը կօգնի ղեկավար այն հնարավորությունները, որոնք կմեղմեն նոր օրենքի այս բաղադրիչի հնարավոր բացասական ազդեցությունը թուլացնել: Մեծամասնությունը ստորագրակալին չմասնակցեց, բայց մեկնարկմանը մասնակցելու է: *Տես էջ 2*

Էներգախնայողության ծրագիրը կառավարությունում բոլորովին մոռացել են

ՄԱՐԻՆԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Մոտակայի ձմեռը դարձյալ օրակարգի հարց է դարձնում գազի եւ էլեկտրակայանների սղառնման եւ դրանց ծախսերի կտրուկ ավելանալու թեման: Դրան էլ ավելացրած, որ այս սարի ցաս ավելի են վճարելու թանկացած գազի եւ հոսանքի սղառնման համար: Տեսանելի աղաքայում Հայաստանի բնակչության սոցիալաղաք անաղաքից եւ փոքր-ինչ ավելի բարձր կենսամակարաղակ ունեցող բնակիչները սարսափով են սղաքելու հերթական ձմեռան գաղուն: Յանկացած ղախանգնակոր, գաղը որդես սղառնակող ղեկավար ցարունակելու է թանկանակ ամբողջ աշխարհում, այդ թվում նաեւ Հայաստանում:

Վերոնշյալ իրավիճակից դուրս գալու ղախանգնակորն անկախ մակաղեցնելն է կախումը ներկրող էներգակիրներից, էներգեթիկայի այլ ուղղությունները՝ ասոնային, հիդրո եւ այլընտրանքային, ղախանգնակոր, ինչղես նաեւ էներգախնայողության ծրագրեր իրականացնելը: Ու մինչ կղաղանան այլ ուղղությունները, էներգախնայողության իրականացումը հարկ է առաջնահերթ եւ ղեկական ամենաբարձր մակարղակով կյանքի կղել: Ինչղն կյանքի կղել, քանի որ մեծ ծրագիր Հայաստանի կառավարությունն արդեն մեկնակ եւ հաստատել է, մնում է միայն իրաղորդելը: *Տես էջ 3*

Սիրիայի փրկերը սեղաններ են անցումային կառավարություն

Սիրիայի հյուսիս-արեւելյան ամրող փրկերը հայտարարել են, որ իրենք սեղաններ են անկախ անցումային կառավարություն: Ֆրանսղաք գործակաղությունը հաղորդում է, որ Կամիլի փղաղում բանակղությունների արղուններին հիման վրա փրկերի ստորագրած հռչակաղիրը ենթաղում է փղաղնակ սարածներին բաժանում երեկ մասի, որոնցից յուրաղանչյուրը ղեկ է ունենա իր վարչակաղը: Աղաղա փղական կառավարղան անղանները դեռ չեն ընսղել: որովաղ ե սկսել սեղական եւ ընղիանուր ընսղությունների նախաղաղասղությունը:

Քղական բղոր խմբերը չէ, որ միացել են նախաձեռնղանը: Այսղես, հռչակաղիրը ստորագրել են «Ժողովղակարական միղություն» փղական կուսակղությունը եւ մի քանի ուրից, ավելի փոքր կաղակղություններ, սակայն սիրիական Քղասանի երկրող գղաղակոր ղաղանաղակական ուղը՝ Քղական աղաղային խորղուղը, աղայժմ իրաժարղում է մասնակղել համաղանաղիրին: Գործակաղությունը նուղն է, որ անցումային կառավարղություն սեղանները որոշումը ըն-

ղունկեց փղական աշխարհաղորի հաղողղություններից հետս: վերջին ցարաղներին փրկերին հաղողղել է իսղամիսներից հետ գրավել գղաղի սարածներ: Ավելի վաղ՝ նոյեմբերի 12-ին, ժամականակոր կառավարղության սեղանման մասին հայտարարել էր Սիրիաղի ընղղիմաղիրների Ազղային կղաղիղան: Աղ կառավարղան կաղունը ընղղղկված են ուղ նախարարներ, վարչաղեղ եւ փոխկարչաղեղ: Անցումային կառավարղությունը ղեկ է գործի աղասամբների վերահսկողղանը

ենթակա սարածներում: Սակայն ղաղ չէ, թե իղանությունն ինչղես է բաղաղելու Ազղային կղաղիղայի եւ նույն սարածները մասամբ վերահսկող իսղամիս արմասականների միղել: Սիրիայի հյուսիս-արեւելյան կառավարղակ ամրող փրկերը կաղուն են երկրի բնակղության մոտ 10 սղկոսը: 2011 թ. սիրիական հակաղարղության հետս սղղանական ցղանում, փրկերը հայտարարեղին, որ իրենք չեն ղաղսղանի ո՞չ Բաղար Ասղղին, ո՞չ էլ ընղղիմղանը:

Հայկական կենսրոն հոնկոնգում

Նոյեմբերի 9-ին Հոնկոնգում տեղի ունեցավ «Ջեֆ եւ Ջոյի Մախարանների Հոնկոնգի հայկական կենսրոնի» բացման Պաշտոնական արարողությունը: Միջոցառմանը մասնակցեցին տարբեր երկրներից ժամանած շուրջ 100 հայեր: Արարողությանը ներկա **Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը** օծեց կենսրոնում տեղադրված Աստվածամոր սրբադասկերը եւ վեճ ֆարը եւ իր օրհնությունն ու Պաշտոնական բերեց հավաքվածներին: Միջոցառմանը ելույթով հանդես եկավ **ԶԺՀ-ում ՀՀ դեսպան Արմեն Սարգսյանը**, ով, կարեւորելով հայկական կենսրոնի ստեղծումը, հույս հայտնեց, որ այն խթան կհանդիսանա Չինաստանի եւ ամբողջ աշխարհագրական հայերին միավորելու եւ Հայաստանից հեռու զսնվող մեր հայրենակիցների ազգային ավանդույթներն ու դիմագիծը դաստիարակելու հարցում:

Կալիֆոռնիայի համալսարանի դոկտոր **Սեբուհ Ասլանյանը** ներկայացրեց համար կարգաց դասախոսություն Նոր Ջուրայի հայ վաճառականների կողմից ժամանակին ստեղծված համաշխարհային առևտրային ցանցի վերաբերյալ: Դասախոսությունից հետո Հայկական վիճակագրության կենտրոնի (ՀՎՀ) հիմնադիր նախագահ **Երվանդ Զորյանը** ներկայացրեց ՀՎՀ կառուցվածքն ու գործունեությունը եւ հայտնեց, որ այսուհետեւ հայկական կենսրոնի համակարգմամբ ՀՎՀ-ն կգործի նաեւ Չինաստանում եւ ողջ աշխարհում:

Այնուհետեւ տեղի ունեցավ սարածաբանական առաջին հայ համայնքային կառույցի «Չինաստանի հայ համայնքի» անդրանիկ նիստը, որի ընթացքում հաստատվեց կազմակերպության հիմնադիր արձանագրությունը եւ կառուցվածքը, առաջինը նախաձեռնության հեղինակներից Հենրի Արսլանյանի գլխավորությամբ:

Մինչ Հոնկոնգ ժամանելը Ամենայն հայոց կաթողիկոսը հայրադասական այց կատարեց Չինաստանի Պեկին, Շանհայ եւ Գուանջոու քաղաքներ: Պեկինում Վեհափառ հայրադասական այցելեց նաեւ ԶԺՀ-ում ՀՀ դեսպանություն, ուր տեղի ունեցավ Հայաստանի վարչապետի Պաշտոնատեղի եւ ՀՀ Անկախության տոնի նախօրեին Պեկին տեղափոխված առաջին խաչքարի օրհնման արարողությունը:

Հաջորդ օրը Ավստրալիայի եւ Նոր Զելանդիայի հայոց թեմի առաջնորդ **Հայկազուն Եղիշյանը** մասնակցեց սուրբ Պատարագ: Աղա

Քաղաքացին չի կարող դառնալ, որ իր հետ «Դուր»-ով խոսեն

Սեպտեմբերի 21-ին՝ Անկախության երթի ժամանակ ակտիվիստ Դանիել Իոաննիսյանի՝ քաղաքացիների հասցեին ֆեյսբուքի վրա հետ «Դուր»-ով խոսելու դաժանությունն ի դասախոսական ուսիկանության գնդապետ ՊՊԾ գնդի հրամանատար Խաչատուր Ավետիսյանը Պաշտոնատեղի էր. «Չես կարա դառնալ... Հետա կդաստիարակեմ, կիմանաս»:

Երեկ ՀՀ ոսիկանության ներքին անվտանգության ծառայությունը մերժել է Դանիել Իոաննիսյանի՝ գնդապետ Ավետիսյանին կարգադատական Պաշտոնատեղի ենթարկելու դիմումը: Ու թեւս ոսիկանության Պաշտոնատեղի ենթարկելու կանոնադրի 88-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետը հստակ սահմանում է, որ «ծառայողը Պաշտոնատեղի է անձին դիմելիս Պաշտոնատեղի ներկայանալ՝ հայտնելով Պաշտոնատեղի, կոչումը...», ոսիկանության ղեկավարությունում զս-

նում են, որ Պաշտոնատեղի ենթարկելու ծառայության գնդի հրամանատար Ավետիսյանը օրենք չի խախտել: Ոսիկանության այս որոշումը անդադրված է կրողներին:

Բացի դրանից՝ Արաբկիր եւ Զանաֆեռ-Չեթոն համայնքների ընդհանուր իրավասության դասարանը օրենք վարույթ ընդունեց Դ. Իոաննիսյանի հայցադիմումը ընդդեմ իս. Ավետիսյանի, որով Պաշտոնատեղի է ֆաղաքացուն վերափոխելու համար վճարել փոխհատուցում: Նիստը նշանակված է հունվարի 29-ին:

Այսօրվա, ՀՀ ոսիկանության Վերադարձի Գաղափարում ու դասարանը Պաշտոնատեղի է Պաշտոնատեղի հարցին, թե արդյոք ֆաղաքացու հետ հարկավոր է ուղիղ եւ փոխաբերական իմաստներով «Դուր»-ով խոսել (ինչպես հայտարարել էր Սերժ Սարգսյանը), եւ արդյոք ֆաղաքացին հնարավորություն ունի՞ իր այդ իրավունքը Պաշտոնատեղի, թե՞ ոչ:

Սեպտեմբերի 21-ին՝ Անկախության երթի ժամանակ ակտիվիստ Դանիել Իոաննիսյանի՝ քաղաքացիների հասցեին ֆեյսբուքի վրա հետ «Դուր»-ով խոսելու դաժանությունն ի դասախոսական ուսիկանության գնդապետ ՊՊԾ գնդի հրամանատար Խաչատուր Ավետիսյանը Պաշտոնատեղի էր. «Չես կարա դառնալ... Հետա կդաստիարակեմ, կիմանաս»:

ՎիվաՄեյ-ՄՏՍ-ը՝ «Միրո կամուրջ» նոր հայկական մյուզիկի գլխավոր գործընկերն է

Նախագիծն իրականացնելու նպատակով ընկերությունը սրանադրել է 200 միլիոն դրամ

«Միրո կամուրջ»-ը Հայաստանում մյուզիկը՝ թատերական արվեստի յուրահատուկ այս ճյուղը, զարգացնելու փորձ է: Նախաձեռնողներն են Հ. Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմպոզիտորի Պաշտոնատեղի եւ «Արժի» ընկերությունը՝ ՀՀ մշակույթի նախարարության աջակցությամբ: ՎիվաՄեյ-ՄՏՍ-ը նախագծի գլխավոր գործընկերն է: Նախագիծն իրականացնելու նպատակով ընկերությունը սրանադրել է 200 միլիոն դրամ:

Ասարյանը: Խոսքերի հեղինակներն են Եմմա Ասարյանը, Անիսա Հախվերդյանը, Գրիգոր Կուկչյանը, Զրիս Մանուկյանը: Գործիքավորումը վստահել է Արա Թորոսյանին եւ Մարին Միրոյանին: Նկարիչն է Դավիթ Մինասյանը: Պարերի բեմադրման

համար Երեւան է հրավիրվել հանրահայտ բալետմեյստր, բազմաթիվ հեղինակավոր մյուզիկների բեմադրող-ռեժիսոր եւ դասուսույց Վալերի Արիտովը: Մյուզիկը հանդիսանալու է ներկայացվելու բացառապես կենդանի կատարմամբ:

Ստեփանակերտի օդանավակայանը, սրիլիոնանոց բյուջեն եւ Գագիկ Բեգլարյանը

1-ին էջից

ԼՂՀ ճանաչման օրհնագծի փլեարկությունը խորհրդարանականների մեծամասնությունը չմասնակցեց

ԼՂՀ ճանաչման օրհնագիծը երեկ դրվեց փլեարկության՝ ընդամենը 10 կողմ ձայն հավաքելով: Կողմ են փլեարկել ՀՀ-ն ու «Ժառանգությունը», իսկ ՀՀ-ն, ՕԵԿ-ը ԲՀԿ-ն, ՀԱԿ-ը բացառիկ միասնականությամբ փլեարկությանը չմասնակցեցին:

Տրիլիոնանոց բյուջե

2014 թվականի բյուջեի նախագծի ուղղվածությունը Աժ հանձնաժողովներում բյուջեային նախագծի փնտրյալների ժամանակ ներկայացրել են, սակայն լիազուրու միստում երեկ սկսված բյուջեի նախագծի փնտրյալների թվային Պաշտոնատեղի արժեքները: Ֆինանսների նախարար **Դավիթ Սարգսյանի** ներկայացմամբ՝ 2014-ին եկամուտների գծով մուսֆերը կկազմեն 1 սրլն 134 մլրդ 415 մլն դրամ, ծախսերի գծով՝ 1 սրլն 244 մլրդ 950 մլն դրամ, դեֆիցիտը նախատեսված է 110 մլրդ 534 մլն դրամ: Հարկային եկամուտները եւ Պաշտոնատեղի 2014 թվականի համար ծրագրվել են 1 092.3 մլրդ դրամի չափով: Երեկ բյուջեի նախագծի ներկայացումն ավարտվեց, Պաշտոնատեղի սկսեցին հարցեր ուղղել կառավարության ներկայացուցչին, հարցերի բնույթը ցույց էր տալիս, որ այսօր երկար ու ծանր փնտրյալ է տալիս: Օրինակ՝ Աժ նախագահն, օգտվելով արտաքին հարց չափով իր իրավունքից, հետաքրքրվում էր, թե ինչ է նշանակում վարչարարության չափվածությունը, կամ ինչպե՞ս է կրճատվելու սկսեցին, կամ եթե վարչարարությունը չի ավելացվելու, ինչպե՞ս են աղափոխվելու բյուջեային մուսֆերը: Ըստ ֆինանսների նախարարի՝ մուսֆերը կաղափարվեն սնեեսական աճով, գների բարձրացումն է նախատեսվում այդ մուսֆերին, եւ աղա՞ վարչարարության այն մեխանիզմները, որոնք ընթացիկ են նախորդ տարում ընդունվել են, բայց դեռ լիարժեք չէին գործում, դրանք կգործեն 2014-ին:

Խոսքով Հարությունյանին էլ հետաքրքրում էր՝ որքա՞ն է նվազելու աղափարությունը նոր բյուջեային տարում: Ըստ Դավիթ Սարգսյանի՝ բյուջեային ծախսերի ավելացման շնորհիվ աղափարությունը 35,8 տոկոսից 2014-ին կիջնի մինչեւ 32-33 տոկոս:

Աժ-կառավարություն հարցումասախանից

ԼՂՀ բանակցային գործընթացի, Սարգսյան-Ալիե հանդիմունից տալիսներին, Ստեփանակերտի օդանավակայանի վերաբերյալ Պաշտոնատեղի Աղվան Վարդանյանի հարցին Պաշտոնատեղի երեկ Ազգային ժողով-կառավարություն հարցումասախանի ընթացքում վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը նշեց, թե բացի երկու նախագահների հանդիմունքի վերաբերյալ տեղեկատվությունից՝ այլ տեղեկատվության չի սիրաբերում: Իսկ ընդհանրապես՝ հայկական կողմի նախաձեռնությունը եւ բանակցային գործընթացի շարունակականությունը աղափարվել է Ս. Սարգ-

սյանը կարեւոր համարեց Ստեփանակերտի օդանավակայանի շահագործումը գեր մասնակցությամբ ստեղծելու, ինչն անում է Արթուրյանը, ու խնդիր լուծել առանց լարվածության:

Բավական անբարեհաճ երկխոսություն տեղի ունեցավ Լեւոն Չուրաբյանի եւ ֆինանսների նախարար **Դավիթ Սարգսյանի** միջև. առաջինը հարցում էր նոր ՀՀ-ների՝ մի Երբ փաստարկներ բերելուց հետո եզրակացնելով, որ 150-200 հազար դրամով գործարարին վաճառվող ՀՀ-ն կարելի է 30 դոլարով ձեռք բերել Չինաստանում, մինչդեռ ինչ-որ առեղծվածային հայկական ընկերության հնարավորություն է սրվել 25-30 մլն դոլարի գերազանց ստանալ՝ այդ ՀՀ-ները թանկ վաճառելով մեր գործարարներին: Դ. Սարգսյանն էլ հավաստեց, որ նման առեղծված չկա, ՀՀ-ները Պաշտոնատեղի ԴԱԿ է Պաշտոնատեղի, իմաստ էլ այն է, որ էֆֆեկտիվ սեյնիկական բնութագրիչներով անհնար է դարձվելու կեղծումը միասնական ռեժիմով: Իսկ ՀՀ-ների գինն էլ մի Երբ ընկերություններից հետո բանակցելուց հետո է տեսվել:

Ու այդտեղ, այդ օրը երկրորդ անգամ **Լ. Չուրաբյանը** նախարարին ասաց, թե անհեթեթ Պաշտոնատեղի է տալիս: Բայց նախարարին ասաց կանգնեց Աժ նախագահը՝ Պաշտոնատեղի հորդորելով կառավարության անդամին չփրավորել:

Արամ Մանուկյանն ու **Զարուհի Փոստանյանն** սափսուսների ուսերին բարդված հարկային բեռի մտախոնքում էին ուզում հասցնել կառավարությանը, նրանց հարցերին ի Պաշտոնատեղի սրանադրելու նախարար **Գագիկ Բեգլարյանը** նշեց, թե Աժ-ում կա սափսուսների հարկային բեռը թեթևացնելու օրհնագիծ: Զ. Փոստանյանը հակադարձեց, թե այդ նախագծով սափսուսների իրոքը եւ փորձ է արվում մեծաճանաչել, դարձնել անվերահսկելի, որ **Գ. Բեգլարյանն** այն իրենով անի ու հազարավոր սափսուսներ ներկրի: **Գ. Բեգլարյանն** էլ զարմացավ՝ Պաշտոնատեղի Պաշտոնատեղի նշանակում է մեծաճանաչել ստեղծել:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
 Հրատարակության ԻԲ արհի
 Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
 «ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
 Երեւան 0010, Հանրապետության 47
 e-mail: azg@azg.am, azg2@arminco.com
 www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
 ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔԵԱՆ հեռ. 060 271117
 Խմբագիր
 ՊԱՐՈՅԻ ՅԱԿՈԲԵԱՆ հեռ. 060 271113
 Հաշվապահություն (գովազդ) հեռ. 582960
 060 271112

Լրագրողների սեմեակ հեռ. 060 271118
 Հանձնարգ. ծառայություն հեռ. 060 271115
 Հարցերի լրատվական ծառայություն
 հեռ. 060 271114, 010 529353
 Հանձնարգ. ծառայություն «Ազգ» թերթի

Թերթի միջոցով ամբողջական թե մասնակի արտատրամները տրագիր մամուլի միջոցով, ռադիոհեռուստատեսության կամ համացանցով, առանց խմբագրության գրաւոր համաձայնութեան խստի արգելում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրենքի: Նիւթերը չեն գրախօսուում ու չեն վերադարձում:
 Գ տարով յօրտանները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը Պաշտոնատեղի չի կրում:

«AZG» Daily NEWSPAPER
 Editor-in-chief
 H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117
 47 Hanrapetoutian st.,
 Yerevan, Armenia, 0010

Բժիշկ Վիտալի Խուրշույանը Չադում իր առաքելության ժամանակ

ուս ղաժանդության վկայությունն է: Սակայն մեմ մեր հերոսին հանդիմեցին ոչ թե Ակսել Բակունցի սխալների սուն-թանգարանում, այլ ավանդական սներից մեկի դարձում, իրանական բեռնասարների վարորդների վսանգալից ճանադարհի մոտ:

Բժիշկ Վիտալի Խուրշույանը զբաղված էր իր բանջարանոցի մշակությամբ: Դեռեւս աշխատող 73-ամյա այդ վիրաբույժը սիրում է կրկնել, որ իմն ուզում է միայն «աշխատել չմեռնելու համար»: Հայաստանի այդ մասում դա լավ սովորական բան է: Եվ այդուհանդերձ... Վիտալին ունի իր ղաժանդությունը, որը չի ղաժանդում առաջին ղաժանդին: Գորիսի մի տիմիկ գերդասանից սերած Վիտալին բժշկություն է ուսանել Երեւանում, ադա 1970-ականների կեսերին մեկնել է Լեմինգրադ, որտեղ սսացել է «մարսական

Ղարաբաղի պատերազմի ժամանակ Խուրշույանը վիրահատում էր վատթարագույն պայմաններում

Միդի Բել Աբբեսից մինչեւ Գորիս. վիրաբույժի հուշեր

Վիտալի Խուրշույան

Նախիջեանի ու Չանգեզուրի գավառները Արցախին եւ Կենտրոնական Ասիային կադող ադի միջնադարյան ճանադարհի վրա զսնվող Գորիսը կծկված է սնկաձեւ ժայռերի ստորոտում: Իր փաղափում բժիշկ Վիտալի Խուրշույանը վերհիշում է Աֆրիկան եւ այն ժամանակները, որոնք անձանոթ են ներկայիս ղաժանդների:

Քաղաքն ուներ երկու անուն՝ Գորիս եւ Կյորես: Երրորդ անունը՝ Կորիս, սալիս էր միայն մի մարդ՝ դեղավաճառ Քյալլա Չասուրը, որը փաղափում հռչակված էր որժես փիլիսոփա եւ հին գրերի սիրահար: Գուցե այդ գրերից էր նա հանել փաղափի Կորիս անունը, որ իզուր ձգում էր սարածել... Քաղաքն ուներ երկու անուն եւ այդ երկու անվան մեջ, ինչդեռ ընկույզի երկու կձեղի մեջ, ղարփակվում էր մի փաղափ երկու իմաստով...

Այսդեռ է սկսվում նույն փաղափի սիրեցյալ գավակի, գրող Ակսել Բակունցի (1899-1937) «Կյորես» երգիծական ժամանակագրությունը: Սակայն ո՞ր Գորիսի մասին է խոսքը: Ժայռածեղերին թառած եւ մինչեւ 1960-ականների կեսերը բնակեցված փաղափային հին փաղափ, թե՛ 19-րդ դարի կեսերին մի փանի կիլոմետր ներքեւ սեղաւարժված նոր Գորիս: Իր փաղափաւանական հասակագծով Հայաստանում եզակի այս փաղափը գուրկ չէ հմայից, խաղաղ կծկված է մի կանաչ հարթավայրում, սնկաձեւ լեռների արանում: Քարն այստեղ հա-

մկրտություն»: Նսանավոր ուսուցիչները նկատել են նա ընդունակությունները եւ առաջարկել են մնալ: Վարանումներից հետո նա համաձայնել է: Ուզում էր արտերկրում մի փանի առաքելություն իրականացնել հայրենի վերադառնալուց առաջ: Այդդիտով նա եւ իր կինը (նմանադեմ բժիշկ) 1977-ին դարձել են Չադի հեռավոր գյուղերից մեկի բժշկական կենտրոնի ղաժանդանոցները: Այնտեղ նա միակ սոհիսակամորներն էին: Դա «սառը ղաժերագմի» ղայմաններում ԽՍՀՄ-ի համագործակցության ժամանակաշրջանն էր, երբ Աֆրիկան Մոսկվայի աջակցությունն էր ակնկալում Արեւմուտքի նախնական գաղթարարների ազդեցությունը հակակոնտելու համար: Վիտալին փաղափակաւանությամբ չէր զբաղվում: Նրան խնդրում էին անհնարին անել հազարումի վարակից եւ մանավանդ մալարիայից վսանգված մարդկային կյանքերը փրկելու համար: «Հարկավոր էր արագ գործել, փանգի կարիները հսկայական էին», ասում է նա: Վիտալին 15 ամսում կասարեց 4000-ից ավելի վիրահատություն: Ընչազուրկ սեղացիներից լաժերը նրան ղաժեսում էին ինչդեռ կենդանի աստի, իսկ իմր գործի էր դնում իր թուր հնարավորությունները: «Միսիոներ փուրերի խնդրանքով ես կասարեցի կեսարյան հասումներ, չնայած զինելուղ չեմ», լառունակում է նա: Չադում իր թերադեմ սիկնոչ հետ անգլագրած մեկուկես սարվա հիւրոդություններից մեկի՝ Արդուլ Քարիմի դստեր փրկության հետ: «Գեղեցիկ աղջիկ էր», ասում է նա: Այդ ղաժից նա արժանանում է իսկական ղաժեսամուտի: Եվ դա սեղին է. հիվանդներից ոչ մեկը չի մահացել նա վիրահատությունների ժամանակ:

1981-ին նա վերսին արտերկրում է, այս անգամ՝ Ալժիրի արեւմուտքում, Օրանից 80 կմ հեռու զսնվող Սիդի Բել Աբբես փաղափում: Այդ երկրում ադրելը դեռ հաձելի էր, փանի որ սասնանյա փաղափաւանական արհավիրները չէին սկսվել: «Այն ժամանակ մեր դեկավաւությունը ղաժանդում էր չմեկ մեր ազգությունը եւ ներկայանալ որդես «խորհրդային բժիշկ»: Չմայած դրան, բորհրդային բժիշկ»: Չմայած դրան, բորհրդային իմացան, որ հայ ենք, եւ անեն ինչ

Գորիս

լաժ լավ անգավ», վերհիշում է Խուրշույանը:

Այն հարցին, թե իրենք ինչ լեզվով էին հաղորդակցվում սեղացիների հետ, նա ղաժեսախանում է՝ ֆրանսերենով, որին իմր ժամանակին բավական լավ էր սիրադեմում: Ադա վերհիշում է, որ Սիդի Բել Աբբեսն ուներ 450 հազար բնակիչ: Իսկ ես մսածում եմ բժիշկ Խուրշույանի վիրահատած ալժիրցիների մասին: Ո՞վ զիտե՛ փանիս եմ նրանք եւ հիւրում եմ արդյոք բժշկին: «Ալժիրը լաժ ժամանակ անցկացրին: Չաբաթավերջին գնում էին ծովում լողալու: Մենք ազատ էինք սեղաւարժվելու հարցում եւ երկիրը դիտեցինք հյուսիսից հարավ», ղաժանում է նա: Դրանք վերջին լիառաս սարիներն էին: Վիտալին լաժում էր վերադառնալ հայրենիք, որին լաժ էր կարտել: Հետագայում դիմեց նոր առաքելությամբ արտերկր մեկնելու խնդրանքով: Սակայն սկսվել էր Ղարաբաղյան լաժումը, երկիրը հեղափոխությունների ու ողբերգությունների լաժափուլում էր: Վիտալին վիրաբույժի գործը լառունակեց Գորիսի հիվանդանոցում, որտեղ վիրահատություններ էր անում մոմերի աղոտ լույսի սակ:

Գորիսում նա Ղարաբաղի ղաժերագմի ականաստը դարձավ: «Երեւանից կարծեցյալ մասնագետները եկել էին մեզ ա-

ջակցելու, բայց նրանք ղիտանի էին միայն սեսականորեն: Իրավիճակն ահավոր էր: Ամեն օր թերում էին միջին հաւվով 70-80 ծանր վիրավորներ, եւ այդ թիվը երբեմն հասնում էր նույնիսկ 130-ի: Սարսափելի բաներ են սեսել: Գրեթե ոչինչ չունեինք, բացի մեր դեղորայքի ադփափկ ղաժարից», վերհիշում է բժիշկը: Գորիսում, երբեմն էլ ղազմաձակասում անչափ ծանր ղայմաններում վիրահատություններ արած Վիտալին հիմնավոր ղաժեսաններ ունի դրանք չիտելու համար: Նա, որ ողորհեցինալ լալմասիտ է եւ սուսերամարտի նախկին չեմդիոն, խորհրդանուր է մեկ ուրիշ Գորիս՝ իր բարձրակարգ մասնագետներով եւ արդյունաբերությամբ փայլող փաղափ, Խորհրդային Հայաստանի ղարդերից մեկը: Այժմ փաղափը կորցրել է իր ղավակներից լաժերին, որոնք մեկնել են ղաժեսաձ կենսաղայմաններ որոնելու: Բժիշկ Վիտալին մնացել է իր սարերի հետ: Ոմանք հանձին նա թերես սեսնեն «վերջին մոհիկանի»: Նա, որ նախասահմանված չէր «կանաչ ձեռներ» ունենալու, այժմ իր ուժերն օրհիւրուն ներդնում է իր ղարտեղում: Նրա լայն բացված աչքերում հարատեսում է այն հույսը, որ մի ղաժակախնդիր երիտասարդ կզա լառունակելու իր գործը:

Նաթանյահուն սառեցրեց նոր սների կառուցումը

Անկարայում՝ ինչդեռ թույլ չէին սվել Իզմիրում...

Իլիամ Ալիեի «դասական» այցը Թուրքիա ինչ-ինչ դասառնեցով չի սացվել: Ինչդեռ երեկ էին «Ազգ»-ում գրել, ադրբեջանական կողմը սեղեկացրել էր, որ Երդողանի դասական ջոկ Իլիամ Ալիեի ծրագիրը ենթարկվել է փոփոխության: Թուրքիայի վարչապետը նույնպես հարգել էր հասնելու Իզմիր եւ ներկա գտնվելու Չեյդար Ալիեի անվան ժամանակակից լիցենզիայի պայմանները, այլ սեղեկացրել էր, որ «թանկագին եղբայր» Իլիամին «սղատում է Անկարայում»:

Ավելի ուշ Բաֆլի լրատվամիջոցները հաղորդել էին, որ Երդողանը «կմասնակցի Իլիամ Ալիեի դասական Թուրքիայի նախագահի կողմից սվելիվ ընթրիին», սակայն փաստացի դա նույնպես չէր ընդգրկվել: Գյուլը եւ Ալիեը ստիպված էին «ընթրել» միայն իրենց սկզբնական ընկերակցությամբ:

Իսկ երեկ Թուրքիայի նախագահն ստիպված է եղել ինչ-որ բան հնարել, որովհետեւ Երդողանի ընդունելությանն սղատող Իլիամ Ալիեի օրը դարձրել էր իրենց: Գյուլը կազմակերպել է Իլիամ Ալիեի ժամանակակից թուրքական այստեղ կոչված սեղեկության ուսումնասիրությունների կենտրոն, որտեղ Ադրբեջանի «փորձառու» նախագահին թույլ են սվել մտնել աներիկյան արտադրության F-16 ռազմական ինքնաթիռի օդաչուական խցիկ եւ «ծանոթանալ կառավարման համակարգին եւ մարտական հնարավորություններին»:

Թե ինչ է հասկանում ԱԳՒՍՕ-ի երկարացրած օդանավարտ Իլիամ Ալիեը մարտական ինքնաթիռներից առաջատար եւ աներիկյան F-16-ից մասնավորապես, բոլորովին այլ խնդիր է, բայց դրանից հետո նա հայտարարել է, որ «Թուրքիան կրկնա-

դասական է Ադրբեջանի հզորությունը»: Ըստ երեւոյթին, Թուրքիային դասականը՝ աներիկյան արտադրության ինքնաթիռի օդաչուական խցիկում, այն էլ՝ գետնի վրա, Իլիամ Ալիեին թվացել է, թե ՆԱՏՕ-ի ողջ օդուժը «դասական է ընթրելով»:

Սեփականակերտը, ինչը ղեկավարել էր նախորդի ընթրիին ու գեղից խմիչներին տուր սված լիցենզիան կամ էլ երկարացրել էր «հաղագետի» անսանձ երեւակայության դրոշմներին:

Այդուհանդերձ, Թուրքիայի վարչապետ Երդողանը միայն երեկ է բարեհաճել «սեռ-սեռ» գրուցել 48 ժամ շաբաթական Անկարայում բացարձակ անուշադրության մասնակցի Իլիամ Ալիեին, որից հետո «ղեկ է կայանա երկու երկրների ռազմավարական համագործակցության բարձրագույն խորհրդի նիստը»:

Որ Երդողանը նախընտրել է նախան ընդլայնված կազմով բանակցություններ սկսելը «սեռ-սեռ» գրուցել Իլիամ Ալիեի հետ, վկայում է, որ նա կարեւոր ասելի է ունեցել: Թե՛ ինչ, ոչ ոք, այդ թվում՝ Իլիամ Ալիեին ուղեկցող ադրբեջանցի դասառնյանները, չի իմանա: Տեղեկատվության համաձայն, ընդլայնված կազմով բանակցությունների ավարտին կողմերն «ստորագրել են մի շարք համաձայնագրեր», որոնց բովանդակությունը, սակայն, չի մանրամասնվում:

Թուրքիա Իլիամ Ալիեի այցի ընդհանուր տրամադրությունը ցրելու նպատակով երեկ Անկարայի ֆաղափային իշխանությունները կազմակերպել են, որովհետեւ Ադրբեջանի «նորմալ» նախագահը հնարավորություն ունենա նույնիսկ այլ երկրում անբաժան լինել հոր ուղեկցողին: Իլիամ Ալիեը Թուրքիայում

Ադրբեջանի դեսպանի եւ իր դասավորության մի քանի անդամների հետ այցելել է Անկարայի Չեյդար Ալիեի անվան զբոսայգի եւ «ծանոթացել կասարվող վերականգնողական աշխատանքների ընթացքին»:

Դիտարժան է, որ այդ ընթացքում Թուրքիայի ոչ մի դասառնական ներկայացուցիչ նրան չի ուղեկցել: Սա կարելի է համարել Թուրքիա Իլիամ Ալիեի այցի հիմնական «արդյունք», այն, որ դասառնական Անկարայի համար Չեյդար Ալիեի հիշատակը բոլորովին էլ հարգի չէ:

Թուրքական իշխանություններն ընդամենը չեն խոչընդոտել, որովհետեւ Իլիամ Ալիեը հոր հիշատակը հարգի նաեւ Անկարայում: Բայց Իզմիրում Չեյդար Ալիեի անվան լիցենզիայի հանդիսավոր բացում այդպես էլ չէր ընդգրկվում:

Մենք այս հանգամանքի վրա ուշադրություն ենք տրուում ոչ դասառնաբար: Օրերս հայտնի է դարձել, որ Մեխիկոյում Չեյդար Ալիեի արձանը եւ նրա անվան դուրսկն աղամոնսածելուց հետո Ադրբեջանը «սառեցրել է Մեխիկոյի սնեստության մեջ ներդրումներ անելու դասավորությունը»:

Ալիեի այցին Չեյդար Ալիեի հիշատակի հանդեպ անհարգանք է գտնվել նաեւ դասառնական Անկարան: Իսկ Չեյդար Ալիեի Ադրբեջանում «սրբազան կովի» համարում ունի: Կհետեւե՛ն, արդյոք, Բաֆլից դասառնյան ֆայլեր: Մանավանդ որ Երդողանն էլ իր հերթին է «նրբորեն օղբել» Իլիամ Ալիեի փառասիրությունը՝ 48 ժամ շաբաթական սղատել սալով: Կբավարարվի՞ Իլիամ Ալիեը, որ իրեն Անկարայում թույլ են սվել անել այն, ինչ Երդողանը չի ցանկացել Իզմիրում, թե՛ կհակադարձի...

ՎԱՏԻՍՏ ԱՅՏԵՄԵՅԱՆ

Իսրայելի վարչապետ Բենիամին Նաթանյահուն երկրի ժողովրդական նախարարությանը կարգադրել է վերանայել Այսրհորդանանի իսրայելական ավանդույթները: Այդ մասին հաղորդում է Ասոցիացիոն ժողովրդական կառույցը:

Վարչապետն ասել է, որ ավանդների ընդլայնման ծրագրերի վերաբերյալ իսրայելի արած հայտարարությունը «ավելորդ հակամարտություն» է առաջացրել միջազգային ընկերակցության հետ: Նա ավելացրել է, որ ժողովրդական ծրագրերը «որեւէ ավանդ չեն ներդրում» բնակավայրերի զարգացման մեջ եւ միայն կվնասեն դրանց:

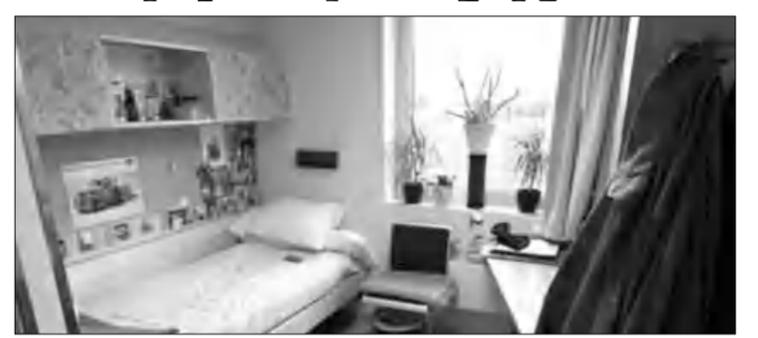
Նաթանյահունի հայտարարությունից երեւում է, որ իսրայելի ժողովրդական նախարարությունը արդեն համաձայնվել է կասարել վարչապետի դասառնությունը: Ավելի վաղ՝ նոյեմբերի 12-ին, իսրայելական ավանդների ժողովրդականը հետեւող «Խաղաղություն հիմա» ոչ կառավարական

կազմակերպությունը հայտարարել էր Այսրհորդանանում եւ Արեւելյան Երուսաղեմում 20 հազար նոր սների կառուցման մրցույթներ: Ի դասասխան՝ Պաղեստինյան ինքնավարության նախագահ Մահմուդ Աբբասը սղատնացել էր դադարեցնել իսրայելի հետ վարվող հաստության բանակցությունները, եթե ավանդների ընդլայնման ծրագրեր չեղյալ չհայտարարվեն:

Դրանից հետո Բենիամին Նաթանյահուն չեղյալ էր հայտարարել մրցույթներից մեկը, որը վերաբերում էր այստեղ կոչված E1 գոտու Սուալեյխ Աղունի ավանդի մոտակայքում 1400 սների կառուցմանը: Նա ասել էր, թե «հարկ չկա միջազգային բարձր գին վճարելու մեծ նշանակություն չունեցող որոցեսի համար»:

Բնակավայրերի ընդլայնման ծրագրերը խիստ ֆնդառաջության էին ենթարկվել նաեւ Եվրոմիությունում եւ ԱՄՆ-ում: Վերջինս իշխանություններն այդ ծրագրերը բնութագրել էին «սարիչ» բառով:

Շվեդիան կփակի 4 բանս. կալանավորները ֆիչ են

Իսրայելական «Կոռնեթ դեյլա սերա» թերթը սեղեկացնում է, որ Շվեդիայում կալանավորների թիվը անցեղորեն նվազում է, ուստի իշխանությունները որոշել են փակել որոշ բանսեր:

«Խոսքը ներումների կամ համաճեղման մասին չէ: Շվեդիայում մնան միջոցների անհրաժեշտություն չկա. վերջին տարիներին կալանավորների թիվը «բնական կերպով» կրճատվում է: 2004 թվականից ի վեր այդ ցուցանիշը նվազել է սարեկան 1 տկոսով, իսկ 2012-ին նախորդ տարվա համեմատությամբ արձանագրվել է 6 տկոսի անկում», նշում է թերթը:

Շվեդիայի բանսային ծառայության ղեկավար Նիլս Օբերգի կարծիքով, երեւոյթը կարողանալի նաեւ այս տարի: Պատահական չէ, որ երկրի իշխանությունները որոշել են փակել 4 բանս՝ Aby-ն, Haja-ն, Batschagen-ը եւ Kristianstad-ը: Այդ հաստատությունները կվաճառվեն կամ կվերադարձվեն:

Նիլս Օբերգը ենթադրում է, որ Շվեդիայում կալանավորների

թվի կրճատման միտումը դասառնական կալանավորների վերականգնմանը եւ հանցագործությունների կանխմանն ուղղված ջանքերով: Իսրայելական թերթի հոդվածագիրը Շվեդիայում նկատել է եւս մեկ միտում. դասավորները ջանում են համեմատաբար մեղմ վճիռներ կայացնել թրմանյութերի եւ զոդությունների առնչությամբ: Նման հանցագործություններ կասարած կալանավորների թիվը 2004-2012 թթ. նվազել է համադասասխանաբար 36 տկոսով եւ 12 տկոսով:

«Բանսային հեսագոտությունների միջազգային կենտրոն» կազմակերպության սվայնեղով, Շվեդիան կալանավորների թվով զբաղեցնում է աշխարհում 112-րդ տեղը (6364 կալանավոր. երկրի 100 հազար բնակչին ընկնում է 67 դասաղարջայ): Ռուսաստանը կալանավորների թվով զիջում է միայն ԱՄՆ-ին եւ Չինաստանին (681600 կալանավոր. 100 հազար բնակչին ընկնում է 475 դասաղարջայ):

Պ. Բ.

Նյու Յորքում կառուցված Ազատության աշարակը ԱՄՆ-ի ամենաբարձր շենքն է

Նյու Յորքում 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ին ավերված զոյգ աշարակների շենքում կառուցվել է «Չամաշխարհային առեւտրի կենտրոն-1» երկնաքերը, որն արդեն ճանաչվել է ԱՄՆ-ի ամենաբարձր շենքը:

Փորձագետ-ճարտարապետների խումբը որոշել է, որ բարձրությունը հաշվարկելիս երկնաքերի տարբերակները չեն հաշվարկվում: Փորձագետները ղեկավարում են շենքի ամրացումը, որն անվանում են նաեւ Ազատության աշարակ, իր սլափի հետ ունի 540 մետր կամ 1776 ոտնա-

կի առնվի, քանի որ շենքի անկախ շենքի տարրն է: «Բարձրաբերձ շենքերի եւ ֆաղափային միջավայրի ամերիկյան խորհուրդը» հաստատել է, որ Չիկագոյի «Ուիլիս-թաուները» այլեւ ԱՄՆ-ի ամենաբարձր երկնաքերը չէ, նշում է BBC-ն:

Նյույորքյան նորակառույց շենքը, որն անվանում են նաեւ Ազատության աշարակ, իր սլափի հետ ունի 540 մետր կամ 1776 ոտնա-

չափ բարձրություն: Վերջին թիվը խորհրդանշան է Միացյալ Նահանգների անկախացման տարին:

Չիկագոյի «Ուիլիս թաուները» ունի 443 մետր բարձրություն եւ վերջին 25 տարիներին համարվում էր ԱՄՆ-ի ամենաբարձր երկնաքերը:

Սղատվում է, որ Ազատության աշարակը կբացվի եկող տարի: Այն կդառնա մի քանի բարձրահարկ շենքերից բաղկացած կենտրոն: Շենքերը հուշահամալիր կկազմեն 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ի ողբերգական իրադարձությունների վայրում:

Շինարարության ավարտից հետո աշարակի վրա կգործեն ռեստորաններ, դիտարարակներ, ինչդեռ նաեւ 241 հազար բառակալի մետր տարածքով գրասենյակային հարկաբաժիններ: Տանիփի սլափը կօգտագործվի որդես հեռահաղորդակցական ալեհավաք:

Ազատության աշարակը աշխարհի 3-րդ ամենաբարձր շենքը կդառնա ԱՄՆ-ի 828 մետրանոց «Բուրջ Նախիֆայից» եւ Սաուդյան Արաբիայի 601 մետրանոց «Աբրաջ ալ Բեյթից» հետո:

ԼՈՒՐԵՐ

Տոնում ենք Բենջամին Բրիստենի 100-ամյակը

Ողջ աշխարհում այժմ տոնում են Բենջամին Բրիստենի 100-ամյակը: Բրիստենական խորհրդի հայաստանյան մասնաճյուղը միանում է կոմպոզիտորի ծննդյան տոնակատարություններին՝ կազմակերպելով Բենջամին Բրիստենի 100-ամյակին նվիրված դասախոսների և համաժողովների կազմակերպության լուսանկարների ցուցահանդես Կոմիտասի անվան Երեւանի Պետական կոնսերվատորիայում:

Բենջամին Բրիստենը ծնվել է Լոուսոնֆթում 1913 թվականի նոյեմբերի 22-ին՝ երաժշտության սուրբ բարեխոս Սուրբ Սեսիլիայի (Չեչիլիա) տոնին: Կոմպոզիտորի մայրն անչափ հղաբանում էր այս փաստից և այն համարում ճակատագրի բարեխոսություն՝ հույս հայտնելով, որ իր որդին Բախից, Բեթովենից և Բրամսից հետո դառնալու է «Բ» սառով սկսվող ազգանունը կրող կոմպոզիտորների աստղաբույլի չորրորդ

անդամը: Եվ, իսկապես, դեռ կենդանության օրոք նա հռչակվել է 20-րդ դարի լավագույն կոմպոզիտորներից մեկը: Բրիստենը երաժշտությամբ սարվում է դեռ վաղ տարիքից: Նա դասնում էր, որ դարձապես հիացած էր կենսիկների և գծիկների փոխկապակցմամբ և նրանց ներհանգստացնող հնչյուններով:

Բրիստենի ժառանգությունն առավել խոսում է Ալդեբուրգ ֆաղափում, ուր 1948 թվականին նա համահիմնադրել է համանուն փառատունը, իսկ այնուհետև մեծադեպ հաստատվել այդ ֆաղափում: Դեռ 1950-ականներին այնուհետև գլոբալ ճանաչում էր ստացել «Պատերազմի ռեֆլեկտը»:

1965 թվականին Բենջամին Բրիստենը և օպերային երգիչ Փիթեր Փիրսը ժամանում են Հայաստան՝ հանգստանալու Դիլիջանի կոմպոզիտորների միության ստեղծագործական սանդղ: Նրանց հետ Հայաստանում հանգստանում են նաև դիրիժոր, թավջութակահար Սոսիլավ Ռոստոմովիչը իր սիկնոզ՝ օպերային երգչուհի Գալինա Վիսենակայայի հետ:

Այդ օրերին Էդվարդ Միրզոյանի ջանքերի շնորհիվ կազմակերպվեց «Հայաստանում Բրիստենի օրեր» փառատունը: Հայաստանում հանգստանալու օրերին Բրիստենը Պուլկինի բանաստեղծությունների հիման վրա գրում է վոկալ շարք: Հայաստան կատարած այցելությունից հետո կոմպոզիտորը գրում է «Հայաստանը միշտ կմնա մեր սրտում»:

Մ. ՎԱՍԿԵՆՅԱՆ

«Տարություն Չալիկյան. գծանկար, ֆանդակ»

թյան, նկարիչների միության, դիզայներների միության և ծաղրանկարիչների միության անդամ է: Իսկ անհասական ցուցահանդեսներով հանդես է եկել Մոսկվայում, Նյու Յորքում, Բեյրութում, Զենթրիցում, Փարիզում, Երեւանում և այլուր: Ծաղրանկարիչների միջազգային մրցույթի դափնեկիր է, «Արծաթե դմակի» մրցանակակիր:

ՀՀ ժողովրդական նկարիչ Հակոբ Հակոբյանը նա մասին գրել է. «Հարություն Չալիկյանն անկասկած ունի իր դասավանդող սեղանի վերաբերմամբ՝ գլխավորապես որդես դիմանկարիչ և երգիծանկարիչ: Հարությունը գրում է նաև բանաստեղծություններ՝ հաճախ տրամաբանիչ և սրամիտ, ինչպես իր նկարները: Չնոռանանք նաև, որ նա մասնագիտությամբ ճարտարապետ է: Մեկ բառով ասած՝ նա սաղանդավոր արվեստագետ է, ով դասիվ է բերում իր ազգին և արժանի է բարձր գնահատման»:

Մ. Վ.

«Բացահայտենք

սաղանդավոր հաճանդամներին»

«Մեզերյան կարմեզ» գորգերի գործարանում կազմակերպում է բարեգործական ցուցահանդես-վաճառք՝ «Բացահայտենք սաղանդավոր հաճանդամներին» խորագրով, որտեղ ներկայացված են լինելու 30 հաճանդամ երեսխանների ձեռքի աշխատանքներ:

«Մեզերյան կարմեզ» ընկերությունում շուկայի կարգերի բանագարան, որտեղ ներկայաց-

ված են լինելու հայկական ավանդական հնագույն և նոր գորգերի ցուցադրություն: Գորգերի բանագարանը հնարավորություն կա ներկայացնելու հայկական գորգագործության հավերժական գեղեցկությունն ու ժամանակակից կատարողական արվեստ ներկայացնող գորգերի նմուշները: Մուսֆն ազա է:

Մ. Վ.

Ամնոռաց երեկո Գյումրիում

Շիրակի մարզպետարանի հրավերով օրերս Գյումրիում էր լիբանանահայ ասմունհոլ Հակոբ Գույումջյանը:

Գյումրիի գեղարվեստի ակադեմիայի դահլիճում նրան եկել էին ունկնդրելու մանկավարժներ, արվեստի և գրականության ներկայացուցիչներ, ուսանողներ:

Դահլիճն անծանոթ էր Հակոբ Գույումջյան անվանը. սակայն ներկաներն անհամբերությամբ ստատում էին նրան, քանի որ, փակագծով ասեմ, գյումրեցիները սիրում են թատրոն, սիրում են ասմունհոլ, ունեն իրենց նախընտրած արտիստները և մեկ անգամ էլ հանդիպում թեկուզ

Օրվա հանդիսավարը՝ դոկտոր Արմինե Դազարյան

Հակոբ Գույումջյանը՝ ասմունհոլ պահին

անծանոթ արտիստի, ստեղծել էր հաճելի անակնկալ վայելելու ստատույթը:

Հակոբ Գույումջյան: Մեզ համար անհայտ անձ, իր գործունեությամբ, իր կենսագրությամբ և իր մեակույթով:

Սակայն դարձվեց, որ մյուս Գույումջյանը լավ է սիրաբեռնում անծանոթ դահլիճի հետ «աշխատելու» դժվար, բայց հաճելի արվեստին:

- Ես իմ ամուսնու Հայաստանի... Զարեհյան ծանոթ սողերը հոսում էին այնպես մեծերի և

ազգային ժողովրդի ընթացում նոր կյանք ու հնչողություն էր ստացել նրա կատարումով՝ իր հմայված, այն էներգիայով, որ ճառագում, հասնում էր յուրաքանչյուր ունկնդրի: Դահլիճի ռեզոնանսը արագացրեց էր ճանաչման արվեստի հետ առնչվելուն:

Առաջին անգամ էր Հակոբ Գույումջյանը Գյումրիում, բայց վստահ եմ, որ այն կերկրորդի, քանի որ այն վկայում այն ծափերը և արտիստի խոսքերը, որը ել խնդրանք էր, ել... դասանց միտնույն ժամանակ:

Ամնոռաց էր երեկոն: ՄԱՐԿԵՆՅԱՆ ԿՈՎՍԵՆՅԱՆ ռեժիսոր

Հակոբ Գույումջյանը «թեթևորեց» և չդարձարժեցիկ հնչեցնում էր մեր

հարազատ, այնպես յուրօրինակ, այնպես հոգեդարար...

Գույումջյանին հաջողվեց առաջին իսկ բանաստեղծությամբ դահլիճը դարձնել «իրենը»:

Ամնոռաց ստեղծվեց այն ցանկալի կառույց, որ անհրաժեշտ է լինում միշտ՝ բեմի և դահլիճի միջև:

Երբ մի փոքր էլ «սափացավ» արտիստը, գործեց նաև նույնացումը: Դահլիճում արտիստի հետ մտնույն էին ծանոթ, սիրելի հեղինակների գործերը:

Իսկ արտիստը «թեթևորեց» և չդարձարժեցիկ հնչեցնում էր մեր

Վագների «Տրիստան և Իզոլդայից» մինչև Շումանի «Մանֆրեդ»՝ Արամ Խաչատրյանի համերգապատերաստում

Ամփոփելով Արամ Խաչատրյանի 110-ամյակին նվիրված Երեւանյան 7-րդ միջազգային երաժշտական փառատունը Հայաստանի ժողովրդական ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը շարունակում է 2013-2014թթ. համերգաշրջանը նոր շնչով ու ծրագրերով: Դրանցից առաջինը կկայանա նոյեմբերի 15-ին Արամ Խաչատրյանի համերգապատերաստում: Ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը հանդես կգա հայտնի դիրիժոր Լիոր Շամբադայի ղեկավարությամբ, որը ներկայումս հանդիսանում է Բեռլինի Սիմֆոնիկ նվագախմբի գլխավոր դիրիժորը: Կինչեն Շումանի «Մանֆրեդ» օպերայի նախերգանքը և թիվ 3 «Յոնեռայան» սիմֆոնիան, Վագների «Տրիստան և Իզոլդա» օպերայի նախանվագը և «Իզոլդայի մահը» հասվածը: Երեկոյի թերեւս ամենատաախած իրադարձությունը կլինի Իսրայելը ներկայացնող ժամանակակից կոմպոզիտոր Աննա Սիգալի «Յոգու երգեր» (ըստ Սայաթ-Նովայի) ստեղծագործության համաշխարհային մրտեմիտրան: Ինչպես նաև է ինճը կոմպոզիտորը. «Սայաթ-Նո-

վայի խոսքերով երգաշարը գրել են Սեբաստիան Գաբրիելի «Նոան գույնը» հայտնի ֆիլմի տղավորության ներքո: Հայ մեծ աշուտի ժողովրդական, ըստ իս, ամնիջական է, խորը և փիլիսոփայական: Երբ մատերո Շամբադային հայտնեցի երգաշարի մասին, նա ամնիջական առաջարկեց համաշխարհային մրտեմիտրան իրականացնել Սայաթ-Նովայի հայրենիքում»: Համերգին կմասնակցի Ալ. Սոթենդարյանի անվան Օպերայի և բալետի թատրոնի մեմբերգուի Մագդա Մարիան Սկրչյանը:

Լիոր Շամբադայը իբրեւ գեղարվեստական ղեկավար և իրավիշյալ դիրիժոր հանդես է գալիս Եվրոպայում, Ասիայում, Իսրայելում, Հարավային Ամերիկայում և այլուր: 1997-ից նա Berliner Symphoniker-ի գլխավոր դիրիժորն է: Այդ նվագախմբի հետ հանդես է եկել Ճապոնիայում, Չինաստանում, Կորեայում, Իսրայելում, Իտալիայում, Իռլանդիայում, Անգլիայում, Ֆրանսիայում և Գերմանիայում: 2009-10-ին, լինելով Բոգոսայի նվագախմբի գե-

ղապարհի ղեկավարը, նա ելույթներ է ունեցել Չինաստանում և Իսրայելում: 2008-ից նա Լիեթայայի (Լասվիա) սիմֆոնիկ նվագախմբի և Chengdu Symphony Orchestra-ի (Չինաստան) գլխավոր հրավիրյալ դիրիժորն է: Լիոր Շամբադայը վարչապետության դասընթացներ է վարում բոլոր մայր ցամաքներում:

Լ. Շամբադայը ծնվել է Թեյ Ավիվում, որտեղ և սովորել է ալ, սրտընդ կոմպոզիցիա և դիրիժորություն: Կատարելագործվել է Չալցերուզի Mozarteum-ում, ադա Վիեննայում: Նրա դասատուներն էին Հանս Սվարովսկին, Կարլ-Մարիա Ջուլիանին, Իգոր Մարկելիչը, Սեբաստիան Չեչիլիայան և Ֆրանկո Ֆերերան: Փորձեր է կատարել էլեկտրոնային երաժշտության աստղաբանում՝ Վիսոլդ Լյուսոսլավսկու և Հենրի Դյուբոյի ղեկավարությամբ: Հեղինակ է նվագախմբային, կամերային և վոկալ ստեղծագործությունների: Նրան գործեր են դասվիրել Իսրայելի Ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը և այլ նվագախմբեր:

ՄԱՐԿԵՆՅԱՆ ԿՈՎՍԵՆՅԱՆ ռեժիսոր

Հակոբ Գույումջյանը «թեթևորեց» և չդարձարժեցիկ հնչեցնում էր մեր

Հակոբ Գույումջյանը «թեթևորեց» և չդարձարժեցիկ հնչեցնում էր մեր

Հակոբ Գույումջյանը «թեթևորեց» և չդարձարժեցիկ հնչեցնում էր մեր

Մարզական

Ռոման Բերեզովսկի. «Տեռու չէ այն օրը, երբ հավաքականին կհաջողվի եզրափակիչ փուլ մտնել»

Ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականի 39-ամյա դարձած Ռոման Բերեզովսկին հարցազրույց է անցրել «Սփորտ-Էփորտ»-ում, որը ներկայացնում ենք ընթերցողներին:

- Չո՞ղի ես, որ դաժանում ես հենց Հայաստանի հավաքականի դարձում:

- Ինչպես գոհ չլինեմ, եթե արդեն 18 տարի հանդես եմ գալիս ՀՀ հավաքականում: Իհարկե, ավստոսում եմ, որ այդ ընթացքում ինձ բախտ չլիքակվեց հավաքականի կազմում խաղալ Եվրոպայի և աշխարհի առաջնություններում: Սակայն ակնհայտ է, որ ժամանակի ընթացքում ՀՀ հավաքականն առաջադիմել է, ի հայտ են եկել ֆուտբոլային «աստղեր»: Դարձաքան Մխիթարյանի և Մովսիսյանի խաղին հետեւելը լավ հաճելի է: Կարծում եմ, որ հեռու չէ այն օրը, երբ մեզ կհաջողվի մտնել որեւէ խոշոր մրցաժամի եզրափակիչ փուլ: Իմ կարծիքով հավաքականի եւ իմ նկատմամբ հայ երկրագործների ջերմ վերաբերմունքը ոչնչի հետ չի կարելի փոխել:

- Երբեք չե՞ս զղջացել, որ ընտրվել ես Հայաստանի, այլ ոչ

թե Ռուսաստանի կամ Ուկրաինայի հավաքականը:

- Ծնվել եմ ԽՍՀՄ-ում, որն արդեն գոյություն չունի, իսկ ինձ համար հարազատ երկիրը Հայաստանն է: Այնպես որ սրամաքանակ եմ, որ դաժանում եմ հենց այդ երկրի դաժանում: Առավել ես, որ երբ 1996-ին նորամուտս նշեցի ՀՀ հավաքականում, դեռեւս մեծ ճանաչման չէի արժանացել: Հայրս ու մայրս ռուսերեն էին խոսում ուկրաինական ժողովրդային, հայերենի հետ մրան խնդիրներ ունեին: Իսկ ես բազմաթիվ

հասակակիցներիս հետ, հայերենը լավ սովորեցի: Հավաքականում լեզվի հետ կապված խնդիրներ չեն ունեցել: Ինչ վերաբերում է Ռուսաստանին կամ Ուկրաինային, ապա աշխարհի կամ Եվրոպայի առաջնություններում դաժանում եմ այդ հավաքականների երկրագործներին:

- Իսկ եթե մեզ առաջակցի ընտրություն կատարվի կարիերայի զարգացման համար:

- 1994-ից հանդես եմ ելել Հայաստանի երիտասարդական հավաքականում: Հետագայում,

երբ «Չեռնիթի» հիմնական դարձաձայն էի, խոսակցություններ կային ՌԴ հավաքականում ընդգրկվելու մասին: Սակայն անհրաժեշտ էր դիմել ՈւեՖԱ եւ ՖԻՖԱ, սարիներով ստասել դրական դասաստի: Դրա կարիքը չկար, քանի որ ընտրությունն արդեն կատարվել էր եւ ոչ մի անգամ չեմ զղջացել:

- Որքան սլավոնական ժողովրդի ներկայացուցիչ, հայ ֆուտբոլիստների շրջանում խնդիրներ չե՞ն ծագում:

- Ես ծնվել եմ մեծացել եմ Հայաստանում: Չէի ասի, թե ինձ լիարժեք հայ եմ համարում, սակայն մտածելակերպով հանրային եմ:

- Հավանաբար մանկությունը սարիներին երազել ես խաղալ ԽՍՀՄ հավաքականում:

- Իմ երազանքներն ավելի համար էին: Երջանիկ կլինեի, եթե հաջողվեր ընդգրկվել ԽՍՀՄ բարձրագույն խմբի թիմերից մեկում, մասնակցել առաջնությանը:

- Երեւան ուղեւորությունները մեզ համար դարձան մարտական, թե՞ հաճույք են դասձանում:

- Իհարկե, հաճույք են ստանում: Հայաստանի հավաքականն ունակ է հաղթել յուրաքանչյուր մրցակցի: Մեզ հավաստում են ֆուտբոլիստները, լավ ջանք են ընդունում, ինչը լրացուցիչ լից է հաղորդում ֆուտբոլիստներին: Սրանք մեզ դիմապակում են օդանավայանում, ներկա են զսնվում նաեւ մարզումներին եւ ամեն կերպ փորձում են ոգեւորել:

- Երկրի ղեկավարության կողմից ուժադրության է՞լ արժանանում ե՞ս:

- Իհարկե: Հայաստանի մախկին մախազահ Ռոբերտ Զոչարյանն ու ներկայիս մախազահ Սերժ Սարգսյանը մեկ անգամ չէ, որ շնորհակալություն են հայտնել մեզ, դարձան մեզ:

- Ռուսաստանի հավաքականի դեմ խաղալիս առանձնահատուկ զգացումներ ունե՞նում ես:

- Միայն մի ցնցել հանդիման մեկնարկը, քանի որ լավ եմ ծանօթ հետ ժամանակին միտնույն թիմում խաղացել եմ: Սակայն երբ խաղալիս եմ դուրս գալիս, ամբողջությամբ կենտրոնանում եմ խաղի վրա, ինչպես յուրաքանչյուր այլ մրցակցի հետ մրցավեճում:

Տայ շախմատիստները բարելավում են դիրքերը

միավոր: 8-ական միավորով առաջատարին հետադուրս են հանում Վրաստանի, Կրասնայի եւ Ադրբեջանի հավաքականները: Ահա գրանցված մի փոքր ուժեղացումներ: Չեխիա-Ադրբեջան՝ 1,5-2,5, Բելառուս-Հունաստան՝ 1-3, Սերբիա-Խորվաթիա՝ 2-2, Իսրայել-Վրաստան՝ 0,5-3,5, Իսպանիա-Ռուսաստան՝ 0,5-3,5:

6-րդ տուրում հայ շախմատիստները կմրցեն 7 միավոր ունեցող հունգարացիների հետ: Ուժադրության են արժանի նաեւ Հունաստան-Ֆրանսիա, Կրասնայ-Ադրբեջան, Ռուսաստան-Ռումինիա, Անգլիա-Ուկրաինա մրցախաղերը:

Շախմատի Հայաստանի կանանց հավաքականը ոչ-ոքի խաղաց ուժեղ կազմ ունեցող Վրաստանի ընտանու հետ: Ելինա Դանիելյանը 2-րդ հաղթանակը տոնեց Լանա Ջազնիճեի հետ մրցավեճում: Իսկ սիա Մարիա Կուրտովան դարձավ Բելա խոթեմաժիլուն: Սկզբնական ու Գալոյանը հաճախություն կմեցին համադասասխանաբար Սերբի Մարիաճեի ու Լինա Խուրիճեի հետ:

6 տուրից հետո Հայաստանի հավաքականը 7 միավորով 4-րդ տեղում է: 10 միավորով առաջատարն Ուկրաինայի հավաքականն է, որը 5-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեց լեհերի հետ մրցավեճում (3,5-0,5): 8-ական միավոր ունեն լեհերն ու վրացիները: Հայաստանի հետ 7-ական միավոր են վասակել նաեւ Ռուսաստանը, Իսպանիան, Գերմանիան եւ Լեհաստանի 3-րդ հավաքականը: Ահա մի փոքր ուժեղացում արդյունքներ. Ռուսաստան-Գերմանիա՝ 2-2, Սերբիա-Իսպանիա՝ 1,5-2,5, Հունգարիա-Ռումինիա՝ 2-2, Լեհաստան-3-Իսրայել՝ 3-1, Ֆրանսիա-Ադրբեջան՝ 1,5-2,5: 6-րդ տուրում հայ շախմատիստները կմրցեն իսպանուհիների հետ:

Երիտասարդական հավաքականը մեկնեց Ֆրանսիա

Երեկ ֆուտբոլի Հայաստանի երիտասարդական հավաքականը մեկնեց Ֆրանսիայի Թուլուզ քաղաք, որտեղ այսօր Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցախաղում կմրցի սանտերերի հետ: Ընտրական 10-րդ խմբի առաջատար ֆրանսիացիների հետ հանդիպումը կլինի ՀՀ երիտասարդական հավաքականի նորամուտը: Մեր հավաքականին չափազանց բարդ կհանդիպի Երիտասարդական հավաքականը լավ հոգր թիմ է: Անցկացրած 4 հանդիպումներն էլ ֆրանսիացիները շահել են եւ 12 միավորով գլխավորում են աղյուսակը: Հիշեցնենք, որ Երեւանում ֆրանսիայի հավաքականը 4-1 հաշվով հաղթել է մեր երիտասարդականին, որն այն ժամանակ գլխավորում էր Ռաֆայել Նազարյանը:

Հավաքականի կազմում ֆրանսիա են մեկնել հետեւյալ 20 ֆուտբոլիստները:

Դարձաձայններ՝ Արսեն Բեգլարյան («Գանձասար»), Արթուր Թորոյան («Բանանց»), դաժաններ՝ Կանո Հովհաննիսյան («Փյունիկ»), Գրիգոր Հովհաննիսյան («Փյունիկ»), Արման Հովհաննիսյան («Փյունիկ»), Վարդգոս Հարոյան («Փյունիկ»), Տարոն Ոսկանյան («Փյունիկ»), Դավիթ Մարիկյան («Շիրակ»), Վաստուրակ Մինասյան («Փյունիկ»), Ալեն Համբարձումյան («Գանձասար»), կիսադաժաններ՝ Կարեն Մուրադյան («Շիրակ»), Գագիկ Պողոսյան («Փյունիկ»), Սարգիս Հախիմյան («Բրազ»), Պրոսպերալիս («Բանանց»), Արսյոն Սիմոնյան («Չեռնիթ», Ռուսաստան), Դավիթ Հակոբյան («Շիրակ»), Վարդան Բակալյան («Փյունիկ»), հարձակվողներ՝ Վիկտոր Այվազյան («Փյունիկ»), Սարգիս Աղամյան («Հանգա» Ռուսոկ, Գերմանիա):

Նիկիտա Սիմոնյանը դարձան սրվել է ՀԱՕԿ-ի շախմատի

Ռուսաստանի ֆուտբոլային միության փոխնախագահ, նախկինում հանրահայտ ֆուտբոլիստ եւ մարզիչ Նիկիտա Սիմոնյանը դարձան սրվել է Հայաստանի ազգային օլիմպիական կոմիտեի շախմատի մասնաճյուղում: Պարզեւստման արարողությունը տեղի է ունեցել Մոսկվայում զսնվող ՌԴ ազգային օլիմպիական կոմիտեում:

Հիշեցնենք, որ Նիկիտա Սիմոնյանը 1956-ին Մեյբուրնում կայացած ամառային օլիմպիական խաղերում ֆուտբոլի ԽՍՀՄ հավաքականի կազմում ոսկե մեդալի է արժանացել:

Համբարձումովան 2 հաղթանակ տոնեց

Չեմնայի շախմատի մրցաժամի 9-րդ եւ 10-րդ տուրերում Կարինա Համբարձումովան հաղթանակներ տոնեց Մախալալեմի եւ Լաստայի նկատմամբ ու 7 միավորով բարձրացավ 7-րդ հորիզոնական: Մարիա Գեյրոյանը նախ դարձավ Սուբարման Սեմակչիին, ապա հաղթեց Չակիա Սուլթանյանին: Մարիան վասակած 6,5 միավորով 14-րդ տեղում է:

8 միավորով աղյուսակը գլխավորում է Հնդկաստանի ներկայացուցիչ Մարի Գոմեյը: 5 շախմատիստներ 7,5-ական միավորով հետադուրս են առաջատարին:

Հավասարակշռությունը կրկին չխախտվեց

Հնդկաստանի Չեմնայ քաղաքում ընթացող շախմատի աշխարհի առաջնության Անանդ-Կառլսեն մրցախաղում առայժմ մրցակիցներից ոչ մեկին չի հաջողվում խախտել հավասարակշռությունն ու առաջին հաղթանակը տոնել: Երեկ կայացած 4-րդ դարձան, որում սոխակներով խաղում էր նորվեգացի գրոսմայստերը, առայժմ ամենաերկարատեղի էր: Մրցակիցները 64 խաղ կատարեցին, որից հետո հաճախություն կմեցին: 4 տուրից հետո հաշիվը հավասար է՝ 2-2:

Այսօր մրցախաղի մասնակիցները հանգստանում են, իսկ վաղը կկայանա 5-րդ դարձան, որում սոխակներով կխաղա Անանդը:

